

Domssöndagen

1 Årg. Ev. Matt. 25:31-46

I.N.J

”Då skall Människosonen sätta sig på härlighetens tron”, hörde vi Jesus säga i evangeliet alldeles nyss. Härlighetens tron – nog kan vi se den för vår inre blick – även om det är en bild för rätten att avkunna dom! En majestätisk syn! Det är Jesus, helt visst, som sätter sig där, den Jesus vi känner från evangelierna. Men vi ser honom inte i hans ringhet. Inte heller i hans lidandesgestalt. Inte som den hånade och misshandlade. Inte med törnekrona och purpurmantel. Inte spikad vid ett kors. Nej, det är Kristus, konungen, som kommer i *”sin härlighet”* tillsammans *”med alla sina änglar”*.

Ändå är han *”densamme som han var”*! Hans sinnelag har inte förändrats. Det skall vi ha i minnet, när vi stannar till inför det första i vårt evangelium idag, nämligen att där, ***på härlighetens tron skall ingen annan än Jesus sätta sig.*** Och vet ni, jag är så trygg när jag hör att det är han – ingen annan som sätter sig där för att döma levande och döda. Det är inte meningen för dagen, det allmänna tyckandet, hela skocken av s.k. ”influensers” eller människor med makt och inflytande som vågar sätta sig där, inte ens falla honom i ämbetet. Bara Jesus!

Men varför bara han? Jo, han är Människosonen – Gud i mänsklig gestalt. All dom har *”Fadern överlätit åt Sonen”* (Joh. 5:22), han som ensam kan säga: *”Min dom är rättvis”* (Joh. 5:30). Och det är ju för väl. För på många sätt är det en märklig rättegång. Ingen förhandling. Inget för eller emot. Inga åklagare. Inga försvarsadvokater. Men är det inte rättsvidrigt? Nej, det som är en nödvändighet vid jordiska rättegångar det behövs inte här. Han som satt sig på härlighetens tron vet redan allt. Han är inte bara *”det trovärdiga vittnet”* (Upp. 1:5), som sett och bevittnat allt vi sagt och gjort, utan också den som *”av sig själv vet vad som finns i människan”* (Joh. 2:25). Det finns därför inga oklara punkter, inga skäl som inte beaktats, inga omständigheter som han inte känner. Han vet och han dömer, inte som vi människor *”efter skenet, utan rättvist”* (Joh. 7:24). En oväldigare domare än Jesus finns inte. Just därför är det han – bara han – som en gång skall sätta sig på härlighetens tron.

Det andra vi skall stanna till inför är, att där ***vid härlighetens tron måste alla inställa sig.*** Det stod ju så: *”Alla folk skall samlas inför honom”*. Varför? Jo, säger Skriften: *”Det är människans lott att en gång dö och sedan dömas”* (Hebr. 9:27). Livet har du inte tagit dig, det är dig givet – av Gud. Har du omsatt det i kärlek till Gud och dina medmänniskor? Det är *det* domen gäller. Och vilken syn! Vilket myller av människor. De kan tyckas lika, alldeles som en flock med får och getter kan vara till förväxling lika när man ser dem på långt håll. Men herden känner

dem – och skiljer dem åt. På domens dag finns det bara två sorters människor: de som står till höger och till vänster om härlighetens tron. Ingen kategori som står där mitt emellan.

Visst kan det låta stötande för ett modernt öra, vana som vi är att höra att vi inte skall göra skillnad på människor. Nej, låt vara att vi inte skall göra det. Men det som gäller inför människor gäller inte inför Gud. *"Herren ser med andra ögon än människor: människor ser till det yttre, men Herren ser till hjärtat"* (1 Sam 16:7). Bara han kan rätt avgöra var en människa hör hemma. Och som vi hörde han ser till hjärtat – till den inre halten – till tron – den tro som *"som är verksam genom kärlek"* (Gal 5:6). Var den tron finns, det ser han som sitter på härlighetens tron. Människan själv är tydligen inte helt på det klara med den saken. Vi hörde ju, att till och med de rättfärdiga var förvånade över domarens ord: *"Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav dig kläder? Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig? Kungen skall svara dem: 'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'"*

Jesu *"minsta"*, som de talas om i vår text, kan vi inte riktigt definiera. Att de på ett särskilt sätt står Jesus hjärta nära det förstår vi. Men vem de är, vad de heter och var de finns, det säger han inte. Och det med avsikt. Vi är ju kallade att göra kärlekens gärningar var vi kan. Kärleken sorterar inte. Kärleken gör ingen skillnad. Kärlekens gärningar gör vi ju inte för att vi genom dem skall framstå som goda i Guds och människors ögon. Nej, vi gör dem för deras skull som behöver dem. Som Luther säger: *"Det är inte Gud som behöver dina goda gärningar, utan din nästa"*. Och lever man i trons gemenskap med Jesus, har man tagit emot allt av nåd, lever man i förlåtelsen, vet man att man är älskad, då är man fri att tjäna och göra gott. Det är stor skillnad på att utföra kärlekens gärningar för att bli älskad och att göra dem för att man är älskad. *"Vi älskar"* säger aposteln Johannes *"därför att han först älskade oss"* (1 Joh. 4:19).

Så har domen redan fallit – här och nu. Som jag läste i en bibelkommentar: *"Var och en har under sitt föregående liv avgjort saken och visat var han hör hemma"*. Domsscenen hos Matteus är därför endast en högtidlig bekräftelse på något som gäller redan här och nu. Domen betyder *inte* att alla våra synder skall plockas fram igen – också dem som redan är förlåtna. Nej, syndabyken är tvättad en gång för alla. Målet är redan avgjort. Det är bara den högtidliga bekräftelsen som återstår. Och lever vi i förlåtelsen, då blir det ju som Paulus försäkrar: *"ingen fällande dom för dem som tillhör Kristus Jesus"* (Rom 8:1).

Och det sista vi skall säga idag – och det får inte förtigas, att där, ***från härlighetens tron går man bort till evigt straff eller till evigt liv***. Ja, du har själv hört det!

Det är så Jesus säger. Hur strängt det än kan tyckas går det inte att bortförklaras. Visst kan vi tycka att evigt straff eller evigt liv låter så definitivt. Kunde det inte finnas något mitt emellan? En plats där man fick tid att tänka efter, ändra sig och få en andra chans? Detta antingen eller – det skaver – men något tredje alternativ finns inte. Och så frågar vi upprört: Hur kan Gud som är kärleken (1 Joh. 4:10) handla så? Men vet du, kärleken kan inte fungera som tvångsmakt. Ingen kan tvingas att älska Gud. Vill vi leva utan Gud, så tvingar han oss inte att stanna kvar i hans gemenskap, hur högt han än älskar oss och hur mycket han än gjort för att vi inte skall behöva gå förlorade för honom. Gud låser inte in oss. Nog har vi läst om rubbade personer som gör så när deras kärlek inte är besvarad. Nej, Gud respekterar ditt val. Han gör som den förlorade sonens fader, uthärdar den fruktansvärda smärtan att se sitt älskade barn vända honom ryggen. Har du därför inte kunnat säga till Gud: ”Ske din vilja”, så blir det så till sist att Gud kommer att säga till dig: ”Ske dig så som du vill”.

Som alltid när vi hör evangeliets ord är det inte främst på det som skall hända en gång i framtiden vi skall rikta tankarna, utan på hur vi förhåller oss till evangeliets ord nu när vi hör det. Hur handlar vi idag? För, och det är viktigt, idag är det inte domens dag. Det är domsöndag. Och det är stor skillnad det. Jag tänker på att domssöndagen lite är som Bilprovningen. Visst kan det väl vara med oro vi lämnar in bilen och tänker: Skall den gå igenom? Blir det anmärkningar? Jag får väl inte körförbud? Men när vi står där med besiktningsprotokollet är vi ganska nöjda med att vi fick veta fordonets status. Vi vill ju inte vara en fara på vägarna, vare sig för oss själva eller för våra medtrafikanter. Och blir det anmärkning, ja då godtar vi ju det och ser till att åtgärda det på närmaste bilverkstad.

Det är så domssöndagen skulle fungera. Som självprovning. Den bästa domssöndagsbönen är därför den som står i psalmen 356 i vår psalmbok och med den ville jag sluta predikan idag. Låt oss be:

*Döm mitt hjärta här i tiden
Innan världen döms av dig.
Och när tiden är förliden
I ditt domslut fria mig. Amen.*

Psalmer: 315, 317, 230, 490